

[Morten Lange.]

plejer ikke at give vægtløshed, og det vil den højtærede statsminister jo nok opdage efterhånden.

Som sagt vil vi naturligvis gerne se på denne skattebuket i udvalget. Vi synes, den er fantasiløs. Vi synes, det er en af de dårligste udveje til at skaffe en rimelig balance på statsregnskabet. Vi er af den opfattelse, at den mangel på fantasi, den højtærede finansminister har vist her, er sådan, at man virkelig må håbe, at inden vi bliver færdige med at diskutere disse lovforslag, har den højtærede finansminister virkelig taget sig sammen, er kommet til fornuft og har fundet ud af, at der er langt bedre måder at få genskabt tilliden til dansk økonomi på. Man må prøve ved genrejsning af dansk økonomi og af tilliden til dette folketing at føre landet fornuftigt fremad. Jeg tror, det vil være en gunstig udgang på buketløsningerne, hvis vi fik nogle helt andre planter at se på.

Rimstad: Det er med disse forslag nu tredje gang inden for 6 måneder, den højtærede finansminister præsenterer for os haglbyger af millionafgifter, der synes at fremstå af en planløshed og en mangel på overblik, som vist ikke kan siges at være helt almindelig. Første gang var i november i fjor, da der skulle skaffes 400 mill. kr. til dækning af tjenestemændenes efterslæb. Vi gjorde dengang opmærksom på, at der i finansministeriet måtte mangle en langtidsplanlægning, når et efterslæb af en sådan størrelsesorden kunne opstå. Intet havde været rimeligere og rigtigere, end at tjenestemændenes lønninger gennem mindre reguleringer i takt med andre lønninger hele tiden var blevet holdt à jour, men det var altså ikke sket. Den højtærede finansminister måtte under udvalgsbehandlingen erkende det uheldige heri og gav udtryk for, at han måtte tilstræbe hyppigere forhandlinger med tjenestemændene. Men undladelsen — eller planløsheden, om man vil — var uheldig, fordi den medførte, at da regningen omsider skulle betales, manglede man penge til den i kassen. De var brugt til andre, sikkert mindre nødvendige ting, som man måske ikke lige så let kunne have fået folketinget med til, hvis det var dem, der var blevet akkumuleret.

Den anden afgiftsbyge, som faldt den 10. februar i år, den såkaldte buket, der gennem 16 afgiftsforslag skulle indbringe staten i alt 1.500 mill. kr., var ikke præget af bedre planlægning end sin forgænger, for den betød ganske simpelt, at den under behandling værende finanslov endnu før sin anden behandling på ny skulle til en principiel diskussion her i folketinget. Med buketten opgav den højtærede finansminister nemlig det alt for sent begyndte arbejde med merværdiafgiften og faldt tilbage på den samling af nye afgifter, der én efter én blev lagt på skuldrene af de befolkningsgrupper og de brancher, der altid må holde for, når udviklingen løber løbsk, eller — med andre ord — når planløsheden får følger. Provenuet af de 16 afgiftsforslag skulle medvirke til at sikre den overbudgettering på 1.200 mill. kr., som den højtærede finansminister anser for et mesterstykke i finanskunst. Det er den samme finansminister, der for nogle uger siden meget hedt erklærede den private opsparing sin kærlighed, der nu svigter den til fordel for den statsopsparing, som de 1.200 mill. kr.s kasseoverskud kan blive et udtryk for. Det tyder ikke på nogen særlig fast linje eller nogen sikker opfattelse af problemerne.

Ved første behandling af de 16 afgiftsforslag berørte jeg mulighederne for et nyt tvangslån på 400 mill. kr., men den tanke, som dog i nogen grad imødekom den private opsparing, har altså ikke haft interesse; og naturligvis har den ikke det, for det er jo ejendomsretten til de opsugede penge, regeringen vil sikre sig på god socialistisk vis. Jeg vil for øvrigt gerne benytte denne lejlighed til at uddybe vort forslag om det nævnte tvangslån, der skulle have pengeopslugende karakter. Når vi anførte, at det også skulle anvendes til støtte for obligationskurserne, skal dette naturligvis også forstås således, at dets forbrugsdæmpende virkning først skulle være klinget af, før det anvendtes til obligationskøb. Hvornår dette tidspunkt vil indtræffe, kan man ikke på nuværende tidspunkt afgøre. Det vil afhænge af mange ting: konjunkturerne, beskæftigelsen, lønpolitikken og inflationen for blot at nævne nogle af dem. Men at et sådant lån, som var tænkt løbende i 8-10 år, i hvert fald skulle fryses inde, f. eks. i Nationalbanken, i 3-4 år, før det kunne